

Werkplaats Sociaal Domein
Arnhem en Nijmegen

NIEUWSBRIEF

MEI 2026

Inhoud

Leerateliers

- Jongeren, Inclusie en Participatie
- Betekenisvol contact in de wijk
- Veerkrachtig Ouder Worden
- Armoede
- Sociale Duurzaamheid

Professionaliseringsthema's

- Versterken verbinding sociaal, medisch en zorgdomein
- Kenniswerkplaats Werk en Inkomen

anticiperen op de volgende periode. Met open vizier opnieuw richten: wat zijn de thema's in het sociaal domein die er echt toe doen in onze regio en waar we als partners in de werkplaats gezamenlijk op willen leren en ontwikkelen?

Met open vizier, maar ook voortbouwend op wat we de afgelopen jaren hebben gedaan. We beginnen niet blanco aan een nieuwe periode. Daarom zijn we volop met onze partners in gesprek: partners die betrokken zijn bij de leerateliers en de professionaliseringsthema's en partners die lid zijn van de programmacommissie. Partners die ervaring hebben met wat we doen, hoe we dat doen en wat dat oplevert. Partners die ook de komende jaren gezamenlijk willen optrekken rond de vraagstukken in het sociaal domein. En dan is het de kunst om niet krampachtig vast te houden aan hoe we nu vormgeven aan de werkplaats en tegelijkertijd de verworvenheden van de afgelopen jaren niet zo maar weg te gooien.

Deze nieuwsbrief helpt daar ook bij: een doorkijkje in het afgelopen half jaar. Dan kan ik alleen maar trots zijn op wat we doen. En vanuit die trots kunnen we verder bouwen aan een mooi programma voor de komende jaren.

Lisbeth Verharen

VOORWOORD

We bevinden ons in het laatste kalenderjaar van onze huidige subsidieperiode van de werkplaats. Dat betekent dat we nog druk doende zijn met wat we ons hadden voorgenomen voor deze periode, maar ook

Leeratelier Jongeren, Inclusie & Participatie

Community of Practice ‘Plek(ken) maken voor jongeren’ van start

Sinds de vorige nieuwsbrief heeft binnen JIP de Community of Practice (CoP) *Plek(ken) maken voor jongeren* een start gemaakt. In deze CoP verkennen we in wisselende samenstellingen samen met professionals uit onderwijs, welzijn, gemeenten, jongerenwerk, ervaringsdeskundigheid en de culturele sector actuele vraagstukken rond jongeren, inclusie en participatie.

De CoP benadert ‘plek’ als meer dan een fysieke ruimte: het gaat om sociale en relationele omgevingen waarin jongeren zich veilig voelen, gezien worden en betekenisvol contact ervaren. De inhoudelijke focus ligt op twee lijnen:

- Kwetsbaarheid en betekenisvol contact
- Gender in de (buiten)ruimte

Deze sluiten aan op eerder opgehaalde signalen rond mentale druk, eenzaamheid, behoefte aan ontmoeting en ongelijkheid in de openbare ruimte.

De eerste bijeenkomsten laten zien dat dit leidt tot gedeelde taal, nieuwe inzichten en concrete aanknopingspunten voor doorontwikkeling in de praktijk.

Eerste opbrengsten uit de CoP

De eerste bijeenkomst (oktober 2025) werd samen met Bindkracht10 georganiseerd en richtte zich op hoe je zichtbaar kunt maken wat jongeren van waarde vinden in hun wijk.

De Wijkwaardenkaart (Werkplaats Sociaal Domein Arnhem en Nijmegen) werd verkend als gespreksinstrument. Dit leverde inzichten op over zowel de inhoud als de toepasbaarheid van de tool in het werken met jongeren.

Deze verkenning krijgt vervolg in samenwerking met Bindkracht10. Daarnaast loopt in Gennep een pilot waarin een interdisciplinair studententeam de Wijkwaardenkaart inzet op een basisschool. De ervaringen volgen we vanuit JIP nauw.

De tweede bijeenkomst (januari 2026), georganiseerd samen met het Zelfregiecentrum, richtte zich op de rol van ouders en naasten. Hier werd zichtbaar hoe belangrijk het informele netwerk is in het ‘plek maken’ voor jongeren, én dat deze netwerken zelf ook ondersteuning en erkenning nodig hebben. Dit verbreedt het perspectief: plek maken gaat over het hele systeem rondom jongeren.

Vervolg en doorontwikkeling

De CoP ontwikkelt zich als lerend netwerk waarin praktijk, onderzoek en ervaringskennis structureel samenkomen. De komende bijeenkomsten verdiepen dit verder, onder andere met een sessie bij Collectief Koppig over *Prikkogirls* en een verkenning van de digitale leefwereld als belangrijke plek voor jongeren, mede gevoed vanuit het promotieonderzoek van JIP-collega Carolien Terhorst.

Wat gebeurt er nog meer?

Daarnaast verkennen we vanuit JIP wat jongeren van de Nijmeegse jongerenraad drijft, waar zij zich voor inzetten en hoe hun stem duurzaam kan worden verankerd in beleid en praktijk. De opbrengsten worden in najaar 2026 gedeeld binnen het netwerk.

Meer weten over JIP? Mail
hilde.wierda@han.nl

Leeratelier Betekenisvol contact in de wijk

Waardig ouder worden

Hoe kunnen professionals uit het sociaal, medisch en zorgdomein samen bijdragen aan waardig ouder worden in de wijk of het dorp? Met deze vraag zijn onderzoekers van het lectoraat Versterken van Sociale Kwaliteit van de HAN en partners Bindkracht 10, gemeente Zutphen, welzijnsorganisaties Perspectief, Ixta Noa en Sensire.

Waarom hebben we dit project opgestart? Veel vragen van mensen die 68 jaar en ouder komen terecht in het medisch domein. Bijvoorbeeld bij de huisarts. Deze vragen zijn vaak sociaal van aard en worden vaak individueel opgepakt. Denk aan het hebben van een klein of kwetsbaar netwerk, of het wegvallen van zingeving en daginvulling. Wij denken dat een collectieve wijkgerichte aanpak meer kansen biedt om het welzijn van mensen die 68 jaar en ouder zijn te versterken.

Een belangrijk uitgangspunt in onze aanpak is bijdragen aan waardig ouder worden vanuit het perspectief van inwoners. Maar wat is waardig ouder worden? Om dit te weten te komen zijn we ons gaan verdiepen in wat inwoners in Zutphen waardevol vinden in hun leven om prettig ouder te worden in hun wijk. Professionals uit het zorg en sociaal domein hebben met 142 inwoners van 68 jaar en ouder gesproken uit de Zuidwijken en Waterkwartier in Zutphen. Dit deden zij met de gesprekskaarten Waarde van Welzijn. Ook hebben we een analysetool ontwikkeld die professionals kunnen gebruiken om duiding te

geven aan de gesprekken. Door met mensen thuis in gesprek te gaan, kregen professionals en de wijk zicht op wat ouderen waardevol vinden in hun leven en wat bijdraagt of belemmert in het waardig ouder worden.

Wil je meer lezen over de uitkomsten van het onderzoek en onze aanpak, lees dan het [magazine](#). In dit magazine lees je meer over de aanpak van het project Waardig Ouder Worden. We beschrijven onze werkwijze en presenteren een routekaart met de doorlopen stappen. We delen onze ervaringen en inzichten in persoonlijke interviews met de professionals die meewerkten in het project. Ook laten we zien wat de aanpak heeft opgeleverd en geven we suggesties om met deze aanpak aan de slag te gaan in je eigen wijk of dorp.

Voor meer informatie over het project, neem contact op met: michelle.vandertier@han.nl

Eindrapport De Kracht van Samen: investeren in gemeenschapskracht loont

Wat gebeurt er als bewoners in buurten echt ruimte krijgen om mee te denken en mee te doen? Die vraag stond centraal in een onderzoek naar gemeenschapsgerichte aanpakken in 33 buurten, uitgevoerd in opdracht van het Oranje Fonds. Het eindrapport De Kracht van Samen laat zien dat investeren in gemeenschapskracht werkt.

Opzet onderzoek

Tussen 2023 en 2025 zijn 33 buurten gevolgd, waarvan 12 intensief, binnen de programma's Sterke Buurtverbinders (Oranje Fonds) en Van Buurten naar Communities (LSA Bewoners). Met een combinatie van buurtscans, vragenlijsten, Wijkwaardenkaart-gesprekken, diepte-interviews en dialogische bijeenkomsten is onderzocht wat werkt, voor wie, wanneer en onder welke omstandigheden. Het onderzoek werd

uitgevoerd door het Verwey-Jonker Instituut en de HAN (lectoraat Versterken van Sociale Kwaliteit).

Belangrijkste inzichten

Uit het onderzoek blijkt dat bewoners een cruciale schakel zijn in het versterken van hun buurt. In buurten waar bewonersregie centraal staat en relaties bewust worden versterkt, groeien het zelfvertrouwen, de onderlinge verbondenheid en de bereidheid om initiatief te nemen onder buurtbewoners. Naarmate het zelfvertrouwen van buurtbewoners groeit, nemen ze vaker initiatief en bewegen professionals mee door meer te coachen dan te sturen. Dit resulteert in nieuwe activiteiten, ontmoetingsplekken en zichtbare verbeteringen in de leefomgeving.

Relaties vormen daarbij de kern: investeren in contact, wederzijdse erkenning en het delen van positieve verhalen versterken netwerken en vergroten het gevoel van eigenaarschap. Tegelijkertijd tonen de resultaten dat inclusie, verbinding tussen groepen en duurzame borging aandachtspunten zijn. Zeker in buurten waar beleidscycli kort zijn en regels complex. Zoals een geïnterviewde het treffend verwoordt: “Er zijn krachtige bewoners nodig die voor hun buurt blijven opkomen.”

Wat is nodig om door te pakken?

Het eindrapport omschrijft aanbevelingen om de beweging die is ingezet in de programma's te bestendigen. Heldere afspraken over bewonersregie versterken het gezamenlijke eigenaarschap tussen bewoners en professionals. Daarnaast zijn eenvoudiger procedures en meerjarige financiering essentieel om initiatieven duurzaam te kunnen laten groeien. Ook community builders dienen beter te worden toegerust om bruggen te slaan tussen bewoners en instituties - zodat goede ideeën niet blijven steken, maar daadwerkelijk kunnen landen in de praktijk.

Belang van het onderzoek

Het versterken van gemeenschappen staat de afgelopen jaren weer volop in de belangstelling. In Nederland is er niet eerder op deze schaal onderzoek gedaan naar de effecten en impact van gemeenschapsgerichte aanpakken. Het onderzoek laat niet alleen de effecten zien, maar maakt ook zichtbaar *hoe* community builders hier aan gewerkt hebben en welke omgevingsfactoren steunend en belemmerend zijn. Het biedt daarmee een onderbouwing voor keuzes in gemeenschapsgerichte aanpakken. Een deel van de buurten wordt nog langer gevolgd, onder andere via het PHD onderzoek van Gideon Visser, om zo meer zicht te krijgen op duurzame impact van sterke gemeenschappen.

Meer weten?

Het volledige rapport is te downloaden via [Kracht van Samen](#). Vanuit de Werkplaats Sociaal Domein van Arnhem en Nijmegen verschijnen binnenkort een publieksversie en een infographic. Voor vragen kun je contact opnemen met Gideon.Visser@han.nl of annica.brummel@han.nl.

Voor vragen over dit leeratelier, neem contact op met: michelle.vandertier@han.nl

Leeratelier Veerkrachtig ouder worden

Leeratelier afgerond, maar niet uitgeleerd

Het Ministerie van VWS verstrekke van 2023 tot en met 2025 aan Werkplaatsen Sociaal

Domein subsidie gericht op de versterking van de ondersteuning en zorg voor zelfstandig wonende ouderen. Verbetering van samenwerking stond centraal: tussen inwoners en professionals (formele en informele zorg en ondersteuning), en tussen gemeenten, inwoners en professionals in zorg en ondersteuning met elkaar. Binnen de Werkplaats Sociaal Domein Arnhem en Nijmegen gaven we dit vorm door aan bestaande leerateliers ruimte te geven aan het thema ouderen en door het nieuwe, tijdelijke leeratelier Veerkrachtig ouder worden.

In het leeratelier keken onderzoekers samen met ouderen, het werkveld en studenten naar de vragen: hoe zorgen we dat mensen veerkrachtig ouder kunnen worden? Hoe kunnen zij hun leven blijven leiden zoals zij dat willen, met minder hulp van professionals, maar met meer steun in en van gemeenschappen en de wijk? Welke kennis, handvatten en/of tools hebben inwoners en professionals nodig? Antwoorden hierop vonden we door netwerkvorming, vraagverheldering en -articulatie, projectontwikkeling, inzet van al bestaande gezamenlijke kennis in de praktijk, leren door samen te doen, verbinden van geleerde lessen, en het delen, ontwikkelen en verspreiden kennis via o.a. bijeenkomsten, producten, publicaties en lessen.

Projecten waren o.a. 'In gesprek over ouder worden in collectieve bijeenkomsten', Samen bouwen aan ondersteuning in de buurt via (voorzorg)cirkels', 'Dementievriendelijke samenleving – mee blijven doen in sociale verbanden', 'Betrekken van minder goed bereikbare groepen ouderen – hoe doe je dat?', 'Betere aansluiting dagbesteding voor oudere mensen met een migratieachtergrond', 'Beweegaanbod toegankelijker maken voor ouderen' en 'Samenwerken met cultuur door sociaal en zorgdomein'.

We hebben gezamenlijk met participanten aan (de projecten in) het leeratelier en andere

geïnteresseerden het leeratelier afgerond in het [mini-symposium Veerkrachtig ouder worden](#).

Naast dat deelnemers hebben geleerd en dat in het werkveld inzetten, en we nieuwe netwerken vormden en bestaande verstevigden, zijn er natuurlijk producten ontwikkeld. Deze tastbare opbrengsten van het leeratelier zijn te vinden op de webpagina [Leeratelier Veerkrachtig Ouder Worden](#).

We zijn nog niet uitgeleerd op dit thema, dus binnen de HAN zijn we aan het kijken hoe we vervolg kunnen geven aan inzichten en vraagstukken die zijn opgekomen.

Leeratelier Armoede

Veel gemeenten zijn bezig met de herinrichting van hun beleid rondom financiële bestaanszekerheid. In plaats van de vele verschillende regelingen waar inwoners gebruik van maken, is er landelijk steeds meer aandacht voor het versimpelen van het beleid. Deze versimpeling moet leiden tot meer regie en autonomie voor inwoners. Dit staat onder andere beschreven in de verklaring bestaanszekerheid van Divosa: Meer bestaanszekerheid door vereenvoudiging en hervorming en in het rapport van het Instituut voor Publieke Economie: Eerlijker en eenvoudiger armoedebeleid - Landelijke basis, lokaal maatwerk.

Voorbeelden uit de praktijk

Tijdens deze online bijeenkomst gaan we in op inspirerende praktijkvoorbeelden van de gemeenten Wageningen, Arnhem, Venlo, Overbetuwe en Nijmegen.

Betrokken gemeentelijke professionals schetsen de hoofdlijnen van het vernieuwde inkomensbeleid in hun gemeente en laten

zien hoe de stap wordt gezet van traditioneel armoedebeleid naar een brede aanpak van bestaanszekerheid. Daarbij staat meer regie voor inwoners centraal. Ook geven zij inzicht in de strategische stappen om dit beleid bestuurlijk en organisatorisch te verankeren. We gaan met elkaar in gesprek over vragen als:

- Hoe geef je meer regie aan inwoners rondom inkomensbeleid?
- Hoe neem je bestuur en organisatie mee in een fundamentele koerswijziging?
- Welke strategische keuzes maken het verschil tussen een idee en daadwerkelijke implementatie?
- Welke strategische keuzes maken het verschil tussen een idee en daadwerkelijke implementatie?

Wanneer: Donderdag 7 mei 15.00-17.00 uur

Waar: Online, link ontvangt u na uw aanmelding

Voor wie: Uitvoerend professionals inkomensbeleid, beleidsmedewerkers, strategisch adviseurs en leidinggevenden die werken aan (de vernieuwing van) het inkomensbeleid en op zoek zijn naar concrete handvatten én inspiratie.

Wij nodigen u van harte uit om deel te nemen aan deze uitwisseling van kennis, ervaringen en strategische inzichten.

Simone Boogaarts (HAN)

Peter van Zoeren (Wageningen)

Gemmy Hermesen

Stephan Tromp (Arnhem)

Lisanne Baltussen (Nijmegen)

Pim Augustinus (Venlo)

Roel Sips (Overbetuwe)

MELD JE AAN

Ouderen in financieel kwetsbare situaties

Een deel van de ouderen in financieel kwetsbare situaties vindt niet of pas laat hulp en ondersteuning bij hun geldstress. In het Leeratelier Armoede ontwikkelden we samen met professionals, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen een praktische gids met reflectietool én een podcast.

De gids Ik deel het in vertrouwen

Dit is een interactieve, praktijkgerichte gids voor professionals en vrijwilligers die ouderen in financieel kwetsbare situaties beter willen bereiken. De reflectietool helpt teams om:

- signalen via bestaande cliënten beter te herkennen;
- samen te bespreken wat je rol is als vrijwilliger of professional en wat kan en mag binnen de organisatie;
- te oefenen met overzichtelijke, haalbare vervolgstappen (een contactkaartje meegeven, samen aanbellen, alternatieve route kiezen).

De tool werkt met een herkenbare casus: Henk ontvangt zelf hulp, krijgt weer overzicht en oog voor zijn omgeving. Hij herkent bij zijn buurvrouw aspecten uit zijn eigen situatie. De casus is gebaseerd op de verhalen uit de praktijk van de vrijwilligers van thuisadministratie. De casus en vragen zijn inzetbaar bij teamoverleggen, trainingen en interview.

Podcast

Bij de gids hoort ook een podcastkanaal met vier afleveringen. In de podcast zijn, naast de (docent-)onderzoekers, een vrijwilliger, een ervaringsdeskundige en diverse professionals te beluisteren. De podcast dient als verbreding en verdieping op de gids en reflectietool. Er wordt ingegaan op hoe signaleren in de praktijk werkt (en zou kunnen werken), het bespreekbaar maken van signalen en het

inzetten van de reflectietool om samen verder te leren hoe ouderen beter bereikt kunnen worden.

Bekijk de gids of luister de podcast via:
[Ouderen in financieel kwetsbare situaties – han.nl](#)

Voor vragen over dit leeratelier kun je contact opnemen met Simone.Boogaarts@han.nl

Leeratelier Sociale Duurzaamheid

Het leeratelier Sociale Duurzaamheid van de WSDAN heeft het afgelopen jaar stevig gebouwd aan nieuwe vormen van samenwerking, onderwijsvernieuwing en lokale impact.

Just Prepare-project

Vanuit dit project werkten we in Nijmegen-Dukenburg intensief samen met bewonersinitiatief *De Wijkmakerij* aan het opzetten van een impactcoalitie rond thema's als energietransitie, energierechtvaardigheid en het versterken van weerbare gemeenschappen. Deze coalitie groeit uit tot een breed Nijmeegs netwerk, met partners zoals de gemeente Nijmegen, Bindkracht10, Huis van Compassie, verschillende woningcorporaties en het Steunpunt Energietransitie. Zie ook: [Rechtvaardige & Effectieve Energietransitie | Just Prepare Research Project](#).

Goed wonen Gemert en de klimaatkermis

Parallel hieraan loopt in Gemert een vergelijkbare samenwerking met de gemeente en woningcorporatie *Goed Wonen Gemert*, waar we lokale vraagstukken rond sociale duurzaamheid en energiearmoede

gezamenlijk verkennen. Een zichtbaar hoogtepunt was de *klimaatkermis* die we in Nijmegen-Dukenburg organiseerden vanuit een basisschool, om kinderen en ouders spelenderwijs te betrekken bij klimaatadaptatie. De positieve ervaringen nemen we mee naar Gemert, waar tijdens de Nationale Klimaatweek in november een vergelijkbare klimaatkermis op de planning staat. Vanuit dit Just Prepare project werken we aan een toolbox met praktijkhandleidingen voor professionals die zich bezig houden met de bevordering van een rechtvaardige energietransitie.

Ontwikkeling van ecosociale waarden in het onderwijs

Naast deze lokale trajecten heeft het leeratelier stevig ingezet op de ontwikkeling van ecosociale waarden in het onderwijs. In februari startte de nieuwe HAN-minor *Energie in een duurzame samenleving*, waarin studenten werken aan vraagstukken die duurzaamheid en sociale aspecten verbinden. Centraal staat het stimuleren van e-bikegebruik onder studenten en medewerkers, en de vraag welke belangen en waarden daarbij een rol spelen voor de HAN als organisatie.

Ook de ontwikkeling van de **landelijke Master Duurzaamheidstransities** kreeg dit jaar een belangrijke impuls. Binnen deze joint degree met de HAS Den Bosch richten we ons op vier grote transitievelden: energie, voedsel, mobiliteit en leefomgeving. In maart bezocht de NVAO de HAN en kreeg de master een positief besluit: we mogen (na ontvangst van de officiële schriftelijke bevestiging in september 2026 van start De voorbereidingen voor de werving van studenten zijn inmiddels in volle gang. Het is een mooi voorbeeld van hoe ecosociaal denken en werken steeds centraler komt te staan in het hbo-onderwijs.

Aanpak van energiearmoede

Daarnaast werkten we in een ander aanpalend project aan praktische ondersteuning voor gemeenten en andere

professionals die zich bezighouden met de aanpak van energiearmoede. Binnen dit traject ontwikkelen we verschillende instrumenten die helpen om beleid, uitvoering en samenwerking te versterken. Het gaat onder meer om een methodiek voor gezamenlijke strategieontwikkeling een monitoring- en evaluatiekader waarmee voortgang en impact beter zichtbaar worden, en een digitaal kennisplatform dat betrouwbare toegang biedt tot wetenschappelijke en praktijkkennis over energiearmoede, ondersteund door een large language model.

Tot slot, in een RVO-project zetten we stappen die ook direct relevant zijn voor gemeenten: daar ontwikkelen we trainingsmateriaal over energierechtvaardigheid, bedoeld om professionals te ondersteunen bij het herkennen van ongelijkheid in de energietransitie en het vormgeven van rechtvaardige interventies. Hiermee versterken we de verbinding tussen onderzoek, praktijk en beleid, en dragen we bij aan een meer eerlijke en inclusieve energietransitie.

Voor vragen over dit leeratelier kun je contact opnemen met Karin.Landsbergen@han.nl of Erik.Jansen@han.nl.

Professionaliserings- thema's

Binnen de Werkplaats Sociaal Domein Arnhem en Nijmegen (WSDAN) werken we met vijf professionaliseringsthema's: impact, samenwerken, ervaringsdeskundigheid, politiserend werken en sociale technologie. Deze professionaliseringsthema's lopen dwars door de vijf leerateliers van de werkplaats heen.

Versterken verbinding sociaal, medisch en zorgdomein

Domeinverbindend samenwerken

Het lerend netwerk 'Versterken verbinding sociaal, medisch en zorgdomein' stond in het afgelopen jaar stil bij 4 praktijkvoorbeelden van verbinding tussen het welzijns-, medisch- en zorgdomein:

- [Voorzorgcirkels](#)
- [Sociaal Arrangeren](#)
- [Welzijn op Recept](#)
- [Waardig Ouder Worden](#)

Alle 4 initiatieven brengen professionals uit verschillende beroepsdomeinen samen rondom de zorg of ondersteuning van mensen. Met als doel: beter aansluiten bij wat mensen werkelijk nodig hebben en daarmee uiteindelijk een bijdrage leveren aan de kwaliteit van leven en het welzijn van mensen.

Het lerend netwerk werd gefaciliteerd door de Werkplaats Sociaal Domein regio Arnhem en Nijmegen (WSDAN) en de Zorgalliantie. De [geleerde lessen](#) van het Lerend Netwerk

'Versterken sociaal, medisch en zorgdomein' vatten we samen in een [infographic](#).

Leeratelier Domeinverbindend Samenwerken

In 2026 krijgt het Lerend Netwerk een vervolg als leeratelier Domeinverbindend Samenwerken binnen de Academische Werkplaats Wijkverpleging en de WSDAN. Professionals, managers en beleidsmakers uit zorg en welzijn blijven elkaar hier inspireren over hoe zij met elkaar de verbinding kunnen maken én behouden. Wil je op de hoogte blijven van de activiteiten van het leeratelier Domeinverbindend Samenwerken? Of heb je ideeën die je met ons wil delen? Klik dan [HIER](#).

Kenniswerkplaats Werk en Inkomen

Promotie Maritza Gerritsen naar school-naar-werktransities van jongeren zonder startkwalificatie met multiproblematiek

Op 24 februari 2026 promoveerde Maritza Gerritsen (onderzoeker bij het lectoraat Versterken van Sociale Kwaliteit en de kenniswerkplaats Werk en Inkomen Jongeren) aan de Universiteit voor Humanistiek op het onderwerp school-naar-werktransities van jongeren zonder startkwalificatie met multiproblematiek. In haar proefschrift *Hoe kan ik naar mijn werk als het regent?* schetst ze dat jaarlijks zo'n 30 duizend jongeren school of studie verlaten zonder een startkwalificatie te halen. Een derde van hen heeft problemen op minstens twee leefgebieden, zoals psychische klachten, moeite met leren of te weinig redzaamheid.

Ook missen ze vaak een voorbeeldnetwerk dat hen ondersteunt bij het volwassen worden.

Hoe vinden zij hun weg naar de arbeidsmarkt? Wat verwachten ze van (toekomstig) werk en hoe worden hun ervaringen beïnvloed door bestaande denkbeelden over werk en verdienste? Wie helpt ze als het niet lukt om zelfstandig een plek op de arbeidsmarkt te vinden? Dit onderzoek, met een sociologische insteek, gaat onder andere in op deze vragen en stelt de geleefde ervaring van de jongeren centraal, in relatie tot een meritocratie en een activerende verzorgingsstaat. Enkele conclusies uit het onderzoek:

- Deze jongeren hebben vaak een onrealistisch positief beeld van hun toekomstige mogelijkheden qua werk. Ze worden beïnvloed door een samenleving die de nadruk legt op diploma's, je best doen en talentontwikkeling en ze worden te weinig bevraagd op de haalbaarheid van hun verwachtingen. Het maatschappelijke beeld van een succesvolle toekomst leidt bij deze jongeren tot wreed optimisme. Dit is - kort gezegd - het onder maatschappelijke druk streven naar een onhaalbaar doel, net zo lang totdat het streven een doel op zich wordt.
- Anders dan nu vaak gebeurt, hebben deze jongeren levensbrede én levensfasebewuste ondersteuning nodig die gedurende hun hele school-naar-werktransitie beschikbaar is om hun arbeidsvermogen optimaal te kunnen ontwikkelen. Zij kunnen nog niet voldoen aan de eisen die een activerende verzorgingsstaat stelt aan eigen regie en verantwoordelijkheid, en ook niet aan de meritocratische ideologie van objectieve prestaties. Alleen een focus op werk vinden is te

beperkt en doet geen recht aan de impact die hun multiproblematiek heeft. Streven naar een duurzame balans op alle leefgebieden is dan nodig.

- Willen we deze jongeren erkenning laten ervaren voor hun inspanningen, in plaats van een verlies van zelfrespect omdat ze geen diploma's halen die meetellen op de arbeidsmarkt, dan moeten we anders gaan kijken naar 'verdienste'. Het prestatienarratief moet plaatsmaken voor een bijdragenarratief, waarin alles wat iemand bij kan dragen telt en niet alleen de objectiveerbare prestaties. Ook is er een alternatief voor de competitieve arbeidsmarkt nodig waar burgers kunnen werken vanuit wat ze kunnen bijdragen, zonder steeds de concurrentiestrijd aan te moeten gaan.

Meer weten of dit onderzoek en een digitaal exemplaar downloaden? Kijk op: [Voortijdig schoolverlaters met multiproblematiek vinden nog steeds geen passende plek op de arbeidsmarkt - Universiteit voor Humanistiek](#). Contact met de onderzoeker of een hard copy aanvragen (er zijn er nog wat op voorraad): maritza.gerritsen@han.nl

Kenniswerkplaats Werk en Inkomen Jongeren: we zijn aan de slag!

In de vorige nieuwsbrief was te lezen dat op 1 december 2025 bij de WSDAN een tweejarig ZonMW-project is gestart in de vorm van een kenniswerkplaats Werk en Inkomen Jongeren. Dit is een van de tien kenniswerkplaatsen Werk en Inkomen die landelijk zijn opgestart, met als doel het verbeteren van de aansluiting op de arbeidsmarkt voor mensen die dit niet vanzelfsprekend kunnen.

Het kernteam, bestaande uit Robin Smits (ervaringsdeskundige), Lucile Braam (Werkbedrijf Rijk van Nijmegen) en Maritza Gerritsen (docent-onderzoeker) is op dit moment druk bezig met het interviewen van jongeren, uitvoerend professionals, beleidsmedewerkers en werkgevers over de vraag hoe we de brug naar werk kunnen slaan met en voor jongeren. Medio april/mei volgt een eerste evenement waarin teruggekoppeld wordt wat deze vraagarticulatie heeft opgeleverd en waarin we samen de agenda voor de periode hierna opstellen.

Wil je een uitnodiging voor het evenement? Of ben je of ken je een jongere (18-27), professional, beleidsmaker of werkgever die mee zou willen doen? Mail dan:

maritza.gerritsen@han.nl

Meer weten? Lees het [artikel op HAN.nl](#).

*In het najaar van 2026 verschijnt weer een
nieuwsbrief van de Werkplaats Sociaal
Domein Arnhem en Nijmegen!*

